

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-5017 din 20.08. 2019
La nr. 36/01-06/520 din 15.08.2019

Agencia Relatii Funciare și Cadastru

Prin prezenta, cu referire la solicitarea privind efectuarea expertizei repetate a proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.778/27.12.2001; Legea nr.254/17.11.2016; Legea nr.160/22.07.2011) (număr unic 255/ARFC/2019), vă comunicăm următoarele.

Proiectul prenotat a fost supus expertizei anticorupție, iar raportul de expertiză anticorupție numărul ELO19/5922 din 05.07.2019 a fost remis în adresa Dvs.

Prin urmare, Centrul Național Anticorupție își menține poziția expusă în raportul sus-citat și anexăm o copie a acestuia.

Anexă: raportul de expertiză anticorupție - 3 file.

Director

Ruslan FLOCEA

AGENCIA RELATII FUNCiare SI CADASTRU REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare nr.	858
" 23 " august	2019

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5922 din 05.07.2019

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.778/27.12.2001; Legea nr.254/17.11.2016; Legea nr.160/22.07.2011) (remis repetat - REA nr.ELO18/5064 din 28.05.2018; REA nr.ELO19/5890 din 19.06.2019)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Agenția Relații Funciare și Cadastru, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Agenției Relații Funciare și Cadastru, precum și pe portalul www.particip.gov.md la data de 14 mai 2018, cu respectarea termenului de minim 10 zile lucrătoare pentru prezentarea/expedierea recomandărilor, astfel fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Cu toate acestea, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată evitarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *"Modificările și completările propuse la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, sunt elaborate de către Agenția Relații Funciare și Cadastru în vederea aducerii Legii nominalizate în concordanță cu Legea nr. 185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, îmbunătățirii cadrului juridic, reglementării unor situații neacoperite cu norme legale, precum și în vederea completării cadrului normativ cu reglementări lipsa cărora împiedică implementarea prevederilor legii ce ține de aspectele activității topografice, geodezice, cartografice și geoinformatică."*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propun modificări și completări la Legea nr.778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică, Legea nr.254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Astfel, se propune modificarea noțiunii de *"certificat de competență"* cu noțiunea *"certificat topogeodezic și cartografic"* - actul permisiv ce permite desfășurarea activității geodezice și cartografice, completarea temeiurilor de suspendare și retragere a certificatului topo-geodezic și cartografic, clarificarea competențelor Agenției pentru Supraveghere Tehnică în domeniul geodeziei și cartografiei, precum și a Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței privind supravegherea metrologică.

În aceeași ordine de idei, autorul a precizat în nota informativă că *"Modificările care se operează la Legea nr.254 din 17 noiembrie 2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale este de a modifica Articolul 12, alin.(3) prin înlocuirea cuvântului "Tarife" cu sintagma "Metodologia de formare*

a tarifelor" [...]

Modificările ce se operează la Legea nr.160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este de a comasa două certificate de calificare în unul pentru a reduce numărul actelor permissive."

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public de a perfecționa cadrul normativ național ce ține de aspectele activității topografice, geodezice, cartografice și geoinformaticice.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*".

Reieșind din argumentele prezentate de către autor în nota informativă, implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul public național. Potrivit notei informative: "*Implementarea modificărilor la proiectul de lege nu presupune alocări de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.*".

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „*În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum se rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare.*

Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și,

după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului".

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ." Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, potrivit art.21 alin.(2) al aceleiași legi, a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1230/2006.

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și a Hotărârii Guvernului nr.1230/2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare. Autorul a prezentat în AIR beneficiile anticipate ale proiectului, estimarea consecințelor și evaluarea costurilor necesare pentru implementare, precum și impactul proiectului asupra activității de întreprinzător.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări referitor la activitatea Agenției pentru Supravegherea Tehnică, care conform pct.8 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088/18.12.2017, "Agenția realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament în domeniul geodeziei și cartografiei."

De asemenea, proiectul se referă la activitatea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței privind supravegherea metrologică.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru în vederea aducerii Legii nominalizate în concordanță cu Legea nr.185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, cu Legea nr.160 din 27 iulie 2017 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător, îmbunătățirii cadrului juridic, reglementării unor situații neacoperite cu norme legale, precum și în vederea completării cadrului normativ cu reglementări lipsa cărora împiedică implementarea prevederilor legii ce ține de aspectele activității topografice, geodezice, cartografice și geoinformatic.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

05.07.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

